

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GHLBARIȚIU ȘI SFINTIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513

Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 88

23 Noemvrie 1941

Anu' 104

Părintele Mihail

*Cerul cu tainica lui rânduială, a
făcut să pot asculta Sfânta Liturghie,
în Dumineca bogatului celui nemilos și
a lui Lazăr cel sărac, în biserica Pă-
rintelui Mihail.*

*Astăzi cu nimic altceva nu mi-aș
putea arăta recunoștința mea față de
preavrednicul slujitor al puterilor Cerești
și al destinului celui bun al credincioșilor:
Sfinția Sa Părintele Mihail, care
poartă numele Marelui Arhanghel din
CER cu cinste și cu vrednicie neîntre-
cută, decât cu aceste cuvinte scrise sub
puternica înrăurire a predicii Sfinției
Sale.*

*Incet și cu adâncă smerenie mur-
muram ruga mea către Domnul, înșirând
numărul mare al celor morți, scumpii
inimii mele, și a celor vii, pentru care
mă simt îndatorat să mă rog zi de zi.*

*Precum vedeți, pomelnicul meu are
două coloane: una cu numele celor
morți, alta cu numele celor vii. Și cu
durere nespusă constat că numărul celor
morți crește, sporesc pe el mereu nu-
mele celor mutați din pomelnicul celor vii.*

*Abia terminasem pomelnicul cu ru-
găciuni pentru morți și pentru vii, când
Părintele Mihail începuse predica sa mi-
nunată. Reproduc din ea părțile ce
cred că sunt de mare profit sufletesc.*

*„Dar veți spune, e greu să faci as-
tăzi bine, fiindcă nimeni nu se grăbește
să răsplătească binele. Astăzi, dacă faci
bine, mai mult ca oricând, trebuie să te
aștepti la rău. Câte exemple nu avem în
ochii noștri în această privință! Câți nu
sunt astăzi între noi, care au făcut mult
bine în viața lor, și nici nu au făcut
altceva decât bine, totuși de cât rău au
part, chiar din partea aceluia, care s'au
împărtășit mai mult, de tot binele dela
aceste suflete bune, miloase, credincioase.*

*Aceste inimi caritabile și nobile, după
ce au adus jertfe bogate de binefaceri, pe
deasupra îndură tot felul de suferințe.
Porunca cea mai mare dată de
Domnul este: să iubim aproapele nostru.
Iubirea și credința însă, fără de fapte
bune, moartă este.*

*Binele trebuie făcut, nu pentru mul-
țumită, nici pentru vreo răsplată, ci pen-
tru puterea lui mântuitoare.*

*Răsplata binelui nu pe pământ, ci
în Cer se face de către Părintele și
Vistierul Bunătăților. EU sunt cel care
voi răsplăti, zice Domnul.*

*Este la noi un obicei vechiu, prin
care cel care-ți cere o binefacere și pri-
mind ce a cerut, zice: să-ți fie pomână.
Iată răsplata, care vei avea-o în Cer.
Dar, alteori, cel miluit zice: nici nu-ți
mulțumesc, ca să-mi fie de leac și folos.*

E bine și așa.

*Faceți bine mai ales cu cei săraci
și plata voastră multă va fi în Cer.*

D. E. SÂNICOARĂ

Negustorii de iluzii

de Dr. D. Chirculescu

O specialitate ca oricare alta, me-
nită să aducă foloase celui care o prac-
tică. E numai atât, bine înțeles, dacă
evităm să vorbim de morală. Și vom
evita.

Specialiștii de acest fel au un tal-
ent deosebit să sâdească în sufletul
victimelor nădejdi de realizare ale unor
vechi dorințe, sau chiar să amețească
victima sădindu-i în suflet dorințe noi,
mirajul unei fericiri nebănuite. Iar când
victima, prea stăpână pe sine și prea
sănătoasă la suflet, rezistă cu prea mult
bun simț, „specialistul” îi creiază cu
abilitate pagube sau amenințări, — re-
ale sau fictive, — pentru ca victima
să fie obligată să facă apel la dânsul.
Odată creiată această situație, negus-
torul de iluzii cere victimelor sale să-
i încredințeze, în vreun fel sau altul, din
avutul său, sau să-l sprijine material
sau moral, pretinzând că numai astfel
îi poate fi de folos. Cum este și natu-
ral, victima se alege întotdeauna cu
paguba, iar negustorul de iluzii cu
câștigul.

Procedul negustorului de iluzii
pare să se fi încetățenit, în ultimele
două decenii, și în viața internă și în
cea externă a unor popoare.

Prima și cea mai răsunătoare ne-
gustorie de acest fel a fost bolșevis-
mul. Conducerea, promițând supușilor
răul pe pământ, a isbutit să le ia a-
cestora și pâinea dela gură. A fost o
negustorie de iluzii care a isbutit de-
plin numai înăuntrul Uniunii Sovietice
rusești.

A doua mare negustorie de iluzii
a fost realizată de imperiul care a dat
multor popoare făgăduința și iluzia
sprijinului militar contra unor pericole

mai mult sau mai puțin fictive, cu sco-
pul ca popoarele „garantate” să-și pu-
nă în joc forțele, luând armele în acest
războiu contra adversarilor imperiului,
în interesul exclusiv al acestuia.

Dar dacă asemenea proceduri a-
jung adesea să dea roadele așteptate,
este nu numai pentru că negustorul de
iluzii este deosebit de priceput, dar și
pentru că victima nu este stăpână pe
sine, ci nehotărâtă și naivă.

Nu rezistă cu succes unor aseme-
nea încercări decât popoarele care-și
poartă destinele pe drumul unui crez
național; și cu cât acest crez este mai
puternic, cu atât și rezistența lor este
mai mare.

Evenimentele din ultima vreme
arată că idealul românesc de desro-
bire etnică, crezul nostru din totdeauna,
este stânca de granit care fundamen-
tează siguranța ținutei noastre, și de
care se izbesc toate încercările negus-
torilor de iluzii. S'a izbit de dânsa co-
munismul, care n'a prins la noi fiindcă
a fluturat ideea disolvărilor naționale,
care este contrară ideii suveranității et-
nicului național. S'a frânt de ea propa-
ganda garanțiilor, în chiar clipa când
s'a dovedit, prin pierderea Basarabiei
la 1940, că „garanțiile” serveau mai
curând unor idoli străini crezului nostru.

Apa trece, pietrele rămân. Stânca
crezului nostru rămâne în picioare. Tot
ce neamul își poate făuri ca iluzii de
viitor va putea fi clădit numai pe a-
ceastă stâncă a credinții și năzuințelor
sale de întregire. Românimea știe că
poate aspira la mult mai mult decât la
o simplă întregire. Ea este conștientă

Continuare în pagina 3-a

ȚINE MINTE

de I. Bozdog

Multe porecle ni s'au dat în cursul
veacurilor de către neamurile cu care
am fost hărăziți să trăim. Cele mai
multe porecle au fost de batjocură,
reușind totuși unele din ele să sinteti-
zeze însăși esența firii noastre.

Porecla „Românul ține minte” a
fost pusă de un oarecare scriitor chiar
titlu al unei lucrări mai extinse. —
Acela — deși străin de neamul nostru —
trăind o viață de om în contact per-
manent cu robii de pe moșia sa, i-a
observat, le-a ascultat păsurile, a des-
cifrat din vorbele și purtarea lor aspi-
rațiile sociale și naționale ale aceluia
și în baza observațiilor sale și ale stră-
moșilor săi toate acestea le-a concretizat
în această scurtă propoziție, devenită
dicton și mai apoi un fel de soroc a-
menințător la adresa oricărui asupritor,

Fire potolită, îndelung răbdătoare,
adânc religioasă și tocmai de aceea
împăciuitoare și gata de iertare și î-
mpăcare sinceră și definitivă, chiar cu
cei mai crânceni asupritori, Românul, a
dat în lungul șir al veacurilor existenței
sale naționale de atâtea ori dovezi de
aceste mari calități sufletești. Rar de
tot — poate în răstimp de un veac
odată, când puterea lui ajungea la ultima
margină a răbdării — răbufnea, și a-
tunci în flacăra deslănțuită întorcea
măsura suferințelor cu vârf și îndesat
împotriva celor ce l-au amărit și ghiontit
atâtea zeci de ani.

La vălvătaia focurilor aprinse și
în trecerea asupritorilor prin vărfuri de
lânci și coase își făcea marea socoteală
pentru suferințele moșilor, părinților și
ale sale.

După potolirea uraganului se re-
trăgea iarăși blând și-și trăia cu re-
semnare aceeași soartă amară, stropind
cu sudoarea feței lui brazda asupritoru-
lui și mângându-se cu credința fru-
moasei vedenii a unei ispășiri pentru
un vis mare ce și-l făurea și-l vrăjea

— Continuare în pag. 3. —

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

Cartea de rubin

*O carte port, cu scoarțe de rubin,
Ascunsă bine'n haina'mi de argilă;
Am scris în ea de când eram copilă,
Am însemnat și zâmbet și suspin.*

*La frații mei, la toți, le este silă
Și n'o deschid că scrisu-i li-e străin...
Isuse tinde mâna Ta de crin
Și n'ntoarce astăzi filă după filă.*

*Căci viața are scrisul încâlcit
Și îi desleagă slova numai cine
S'a sbuciumat, a plâns și-a suferit.*

*Și, cine Doamne-ar fi putut mai bine
Să-și ducă Crucea lui până'n sfârșit,
Și spinii, — cine altul decât Tine?*

Ecat. Pitiș

Pentru „Gazeta Transilvaniei”

de Prof. D. Munteanu-Râmnic

La 12 Martie 1938, „Gazeta Tran-
silvaniei”, foaie de luptă și cultură na-
țională a lui G. Bariț și-a Mureșenilor,
a însemnat pe răbojul unei vieți eroice
„Anul 101”!

Firește că a fost o mare biruință.
A fost și un nimerit prilej de a se or-
ganiza atunci, la Cluj, în sala Bibliotecii
Universității, o expoziție a presei româ-
nești din Ardeal. Atunci a pornit și
lucrul său, d. Aurel A. Mureșianu, cu-
noscutul istoric și publicist din Brașov
(fiul celui de-al treilea director al „Ga-
zetei”, mult regretatul Dr. Aurel Mure-
șianu) ca să ne dea apoi istoricul ace-
stei publicații periodice, din onoratoarea
însărcinare a d-lui prof. Al Lapedatu,
secretarul Academiei Române. Profeso-
rul Nicolae Iorga i-a închinat atunci o
comunicare la Academie, apărută și'n

Analele Academiei, sub titlul „Sensul
Gazetei Transilvaniei”.

Și cam atât — dacă mai adăugăm
două conferențe comemorative. În orice
caz, ceva mai bine decât s'a sărbătorit
anul acesta, centenarul lui Iosif Vulcan,
directorul revistei „Familia” dela Ora-
dea, în care a început să-și publice ver-
surile marele M. Eminescu...

A împlinit 103 de ani „Gazeta
Transilvaniei”! Ce-ar fi fost în alte țări, un
asemenea eveniment! Opinia publică n'a
luat parte și vina este a celor ce
conduceau opinia sau aveau pretenția
s'o conducă. Noi, care am avut fericit-
ul prilej să lucrăm la „Gazeta” și să
cunoaștem bine pe doi directori — pe
Iacob Mureșianu, bătrân atunci, albit de
vreme, și pe D-rul Aurel Mureșianu,
apărător în procesul Memorandului, cel

PREDICI ÎN PUSTIU

Merinde pentru dram

Pleci într-o călătorie scurtă — de multe ori numai o excursie de câteva ore, și-ți împachetezi cu grijă merinde pentru drum — ca nu cumva să suferi prea tare de foame. De cele mai multe ori iei așa de multă — cu toată scumpetea de azi, — că nici nu o poți mânca. Dacă știi, că treci prin locuri unde nu te poți aproviziona cu nimic, grija ta de a lua merinde suficientă este și mai mare.

La 18—20 de ani începi călătoria vieții — o călătorie lungă în care foarte rar întâlnești locuri bune, în care să te poți aproviziona din nou — te-ai gândit să-ți iei destulă merinde pentru sufletul tău? Cel puțin atâta cât să-ți ajungă până la primul popas? Și popasurile sufletești vin cam rar, din 7 în 7 ani. Deci când la 18 ani ți-ai luat bacalauratul și ai pornit pe picioare proprii, ai nevoie de atâta merinde sufletească încât să-ți ducă nealterat corpul și sufletul tău până la etatea de 25 ani, când începe o nouă perioadă a vieții.

Toate viețile stricate, toate carierele ratate, toate marile și micile nenorociri ale vieții provin mai ales de aici: am pornit la 18 ani în marea luptă a vieții fără nicio merinde sufletească.

O bunicuță odată sfătuită așa pe nepotul său, care cu 18 ani pleca la Universitate: închide bine ușa ochilor tăi, ușa urechilor tale, ușa inimii tale și ușa gurii tale, ca să nu vezi ce nu trebuie, să nu auzi ce nu se cade, să nu bată inima ta decât pentru ce e nobil și frumos, să nu vorbești decât ce este corect. În statul ei părintesc a cuprins bunicuța noastră, în scurte cuvinte, foarte multă merinde sufletească.

Dacă privești cu ochi critici toată desfășurarea vieții voastre, veți vedea, că greșelile făcute între 18 și 25 de ani sunt acelea, pe care le regretați mai mult și care te pot persecuta o viață întreagă. După 25 de ani începe să vină experiența propriei tale vieți, începi să te scuturi singur de valurile unei îngâmfării, lipsite de temei și începi înainte de toate, dacă ai capul clar, să vezi că există Dumnezeu, că această epocă supusă așa de ușor lozincelor ateiste a fost cu toată impetuozitatea tinereții tale cea mai tristă din viața ta.

Vezi deci iubitul meu tinăr, și-o spune unul cu multă dragoste de față și neam, să ai bine pusă la păstrare, ca să nu fie alterată de influențele din afară până la 18 ani următoarea merinde pentru sufletul tău: Cele 10 porunci ale Testamentului vechi, datorită făcută ca pentru Domnul ori-unde ai fi pus, nădejdea împotriva oricărei nădejdi, credința nestrămutată că orice poți îndeplini pe lumea asta dacă voiești ceva cu toată inima și știi să soliciți ajutorul divin. Nu uita însă să păstrezi legătura cu Ceresul Părinte nealterată și netulburată de nimica prin acest binecuvântat obicei: zilnic rugă-

„Popa Tanda“ din Ighiel

Ion Berciu
Directorul Muzeului Regional
Alba-Iulia

— Continuare —

Cu prea puține excepții, vechii păstori au trecut la turmele lor. Foarte mulți din cei tineri însă au părăsit turma și au luat alte drumuri, fie ale interesului propriu, fie ale unor cauze străine și de sufletul omenos al acestui popor și de interesul tuturor. Se înțelege că la aceasta au contribuit și alte pricini al căror loc nu-i aici, ele fiind greu de definit în prezent.

Astăzi, când începe să se facă verificarea faptelor și să se judece fiecare după cât suflet, credință și statornicie a pus în îndeplinirea datoriei, chiar în locul cel mai umil, mi se pare o datorie a prezenta cetitorilor acestei foi, unde conștiința românească se afirmă mai dărz, pe un adevărat îndrumător de sat, pe preotul A. V. din Ighiel, un „popa Tanda“, în sensul cel mai bun al cuvântului.

ciunea ta, zilnic pagina din Evanghelie, zilnic o faptă bună de curaj, vitejie, iertare și blândețe creștinească. Să nu cumva să confunzi curajul cu încăpăținarea și iertarea creștinească cu lășitate. Unde tu nu poți face discernământul întreabă pe Mântuitorul divin.

Ce rău îmi pare că n'am avut la 18 ani încă această merinde sufletească, dar însuși-ti voi — tineri iubii și nădejdea de mâne a țării mele:

Const. N. Dragomirescu: Pe drumul Păcatului. 173 pagini. Tip. „Voința Prahovei“ Ploiești.

Cât pare după titlu, că ar cuprinde cartea cine știe ce descriere a pasiunilor omenești, atâta este de adânc morală, inspirându-se din nemuritorile principii evanghelice, și având ca motto pe Luca cap. 11... Cu atât mai vărtos Tatăl vostru, care este în ceruri Vă va da spirit sfânt la cel ce cere dela El. „Popa Vasile, Jupân Nicolae Drăgoi, Nenea Iorgu, Matache al Hagiului, Moș Savu din nuvela „De ce li ucis“ sunt tipuri reale luate din mijlocul sătenilor noștri, care ispășesc adânc faptele urite înaintea lui Dumnezeu sau se bucură și ies din toate triumfători, din luptele vieții, dacă au urmat căile Domnului.

Un intelectual prea pretențios va găsi cartea puțin naivă, așa sunt de naturale toate tipurile descrise în ea, dar tocmai acest lucru constituie meritul deosebit al cărții: naturala, fără niciun pic de prefăcătorie, limba neaoșă românească adaptată în totul oamenilor simpli ce-i descrie așa cum îi întâlnești la fiecă pas în mijlocul satelor noastre. În bibliotecile populare va fi desigur o carte foarte mult prețuită.

Dr. M. Suciu-Sibianu

Deși tânăr și deci din noua generație, Sfinția Sa a înțeles să meargă pe drumurile vechi bătute de înaintași, necunoscând altă datorie decât aceea de duhovnic și de apărător al satului, chiar și atunci când soarta păcătoasă ne-a prilejuit spectacole din cele mai desgustătoare și hidoase și când mulți dintre slujitorii altarelor au fost târâți din interes și din lipsă de credință în focul gheenei cele mai urite. În colțul său umil părinteie a lucrat serios în vremurile grele ținând departe de ispite oamenii săi și apărându-i de rătăcirii. Autoritățile din regiune cunosc tenacitatea părintelui, care nu se dă bătut decât atunci când se face dreptate amărăților săi enoriași. Încă puține lucruri bune s'au făcut prin stăruința sa, dar toate sunt adânc vorbitoare și chiar extraordinare pentru satul Ighiel. O bisericuță terminată în locul celei vechi de lemn, un monument istoric de mare valoare, o bibliotecă parohială, o moară de apă, mici amenajeri și multe alergături pentru toți cei necăjiți.

Dar afară de calitatea de duhovnic al satului, părintele se dovedește și un cărturar. Sfinția Sa începe să se remarcă și prin cărți de cultură populară, dintre care una premiată de „Astra“ din Sibiu, privitoare la obiceiuri și alta de Episcopia Vadului, referitoare la rolul preotului în chestiunile medicale. Este numai un început însă.

Mulțumită înțelegerii Sfinției Sale muzeul nostru a achiziționat 6 piese de bronz, două securi ornamentate și patru apărători de braț, descoperite în apropierea satului, de o însemnătate deosebită, lucru ce va contribui la importantă precizări istorice și la gloria sătulețului Ighiel.

Sunt poate mulți preoți de sate, cu o activitate cu mult mai remarcabilă în țara noastră, dar zelul părintelui din Ighiel, cumpătarea sa în toate și dragostea fierbinte de a face bine și de a ridica unul din cele mai sărace așezări și mai „evitate“ de toți, deși până în străfunduri românească, precum și pașunea sa de scris și pentru lumină cât mai multă, începând cu tine însuși, m'au determinat să aduc acest cuvânt de laudă și îndemn pentru mulți.

Vedem acum cu toții că fără „stălpul satelor“ — preotul și învățătorul — nu se poate ridica nimic serios. În vremurile la care am ajuns nu ne rămâne decât să cultivăm pe adevărații apostoli, pe care-i avem, înțel-gându-i, ajutându-i în calea cea bună, astfel fiind amenințați să ne cutropea că bălăriile.

duros apel a fost reînnoit în mai multe congrese ale Ligii Culturale precum și în „Neamul Românesc“ și în „Gazeta Cărților“, cu doi ani înainte de centenar, pentru noi, încă de-atunci întruchipându-se acest eveniment, ca o mare sărbătoare a ziaristicii și-a culturii noastre. Ne gândeam odată și la o asociație, cum își obișnuștea, „Amicii Gazetei Transilvaniei“...

Dealtfel, încă nu se înjumătățise Ardealul și-un mare scriitor lucrând la Cluj, făcea trista constatare că „redacțiile românești ale Ardealului se pustiesc“ și că rămânem cu mult în urma celor minoritare (din 100 de periodice, 80 erau maghiare și numai 20, la un loc românești, și germane! Din pricinile reale, când țara era întreagă, au pierit politicianismul și electoralitatea, dar cu părere de rău trebuie să constatăm că au rămas urme ale celorlalte — nepăsul, sărăcia și străinismul — toate acoperite însă acum de aripile întinse ale nădejdiilor războiului îndreptățirii și întregirii.

INSTANȚANEE

Un roman uitat

O notiță scurtă dintr'un ziar venit din afară, evocă în memorie figura unui om, care înainte cu vreo cincizeci de ani a știut să răscolească noian întreg de patimi, și să farmece nenumărate inimi de femei, între care inima unei încântătoare prințese.

E vorba de lăutarul Rigo Iancsi, care s'a stins acum vreo 20 sau 25 ani într'un spital din New-York în cea mai cumplită mizerie. Numele acesta bine cunoscut în toată lumea, căci a fost pomnit mult la vremea sa, va evoca multora în minte iubirea sbuciumată a prințesei Schimay, care căsătorită cu'n om bătrân, s'a îndrăgostit de frumosul țigăncă ce-i cânta în toată seara înflăcărate cântece de pe pustă. S'a îndrăgostit de cântecul, de ochii lui negri ca noaptea, a desfăcut căsnicia și plecară amândoi în lume.

Cât praf a răscolit pe vremuri dragostea aceasta! Câte scandalizări în saloane, între simandicoasele fete de aristocrați și aristocrate! Și poate multe dintre acestea din urmă purtau în fundul inimii lor ascunsă imaginea țigăncului chipes, cu mustăcioara neagră, răsucită, cu zâmbetul plin de înțeles. Multe, desigur, au invidiat-o atunci pe prințesa Schimay pentru „norocul“ de-a fi iubită de frumosul Rigo.

Perechea înamorată se refugie la Paris, unde s'au și căsătorit. Aici își trăi Rigo lăutarul timpul său de glorie, picurând melancolie din arcușu-i fermecat. Prințesa, vestită mai ales pentru frumusețea și grația corpului ei, debută acum cu mult succes prin varietetările Parisului împreună cu soțul lăutar.

Însă, cum dragostea e un obiect fragil, o jucărie ce se strică ușor, n'a făcut excepție nici de astădată. Odată trecută vâlvătaia patimei; deosebirile dintre cei doi soți s'au făcut tot mai simțite, până ce aduseră ruptura. Prințesa Schimay se îndrăgosti de altul, dar nu ținu nici aceasta mult. În bătrânind, apoi, frumuseții mai tinere îi luară locul și-i rōpiră trecerea. Mult timp nu s'a vorbit nimic de ea, până ce odată se stinse într'un spital singură, săracă.

Rigo a mai fermecat multe inimi și s'a mai căsătorit încă de șase ori. Niciun cămin însă, oricât de cald și plăcut, nu l-a putut înlanțui mai îndelungă vreme. Sângele rasei sale îl îndemna să plece, să vagabondeze. Așa ajunse peste ocean. Aici însă, odată cu vraja tinereții, se duse și norocul lui. A murit — cum spusei — sărac într'un spital.

Ecat. Pitiș

ce s'a luptat din greu și mult, ca s'o mențină, ca un adevărat martir, erou, suferind lipsuri, închisori, amenzi ș. a. Pușini l-au ajutat efectiv și din cei cunoscuți nouă, nu putem uita pe Gr. Maior, Traian Pop și Ș. Bobancu, oameni de talent și de sacrificiu, cel din urmă răposat de curând ca profesor pensionar la Târgu-Jiu — ceilalți doi morți tineri, palide figuri idealiste și strădălnice, luptând din greu pentru drepturile noastre. Va fi acum și vremea ori locale sau alte împrejurări, dar ce departe se pare că era de ziarele cu mare tiraj, cu palate și salarii peste visurile oricui..., profesionist, ba chiar cu ajutoare și cu pensie la bătrânețe! Ce-ar zice azi, acei înfrigați și jertfelnici condeieri, care mai mult ca oricare alții, în frunte cu directorul lor, își făceau datoria, știind bine, cum a zis un mare ziarist, că lupta cu condeii e crunta uneori, deși sângele nu se vede...

Am în față volumul jubiliar „Gazeta Transilvaniei“ la 70 de ani. Ce aflus de manifestări și adunări, contri-

buții și entuziasm al întregii opinii românești, în frunte cu personalitățile romanismului de pretutindeni! Și la 100 de ani, în România Mare, ce slab răsunet! Aceasta ne-a și determinat, ca într'o conferință la Radio București, să ne exprimăm temerea că sfintele umbre ale romanismului ar putea să ntrebe: — „Ce-ați făcut cu Gazeta Transilvaniei, Români din România Intregită“? O pricină a fost și viața noastră politică de după războiul întregirii, cu păcatele care au scăzut-o, au acrit-o și îndârjit-o.

A fost lăsată să ajungă o modestă foaie de provincie, ba chiar ziar de partid, băgat firește în tarbaca partidelor. Apoi a intrat în criză, apărând tot mai rar, cu un tiraj de câteva sute de exemplare, fără nicio influență, susținută doar de câțiva Brașoveni care nu-și puteau închipui Brașovul fără „Gazeta“ tocmai când noi după Unire, deși ne găseam departe, puneam nădejdi mari, în rolul și acțiunea veteranei foi — ceace am avut prilejul s'arătăm într'un articol din „Sfatul Țării“ dela Chișinău. Un căl-

Drept este că erau și sunt în Ardeal ziare bune, dar sau erau ziare de partid, sau cum sunt și azi, ale celor două biserici românești — alt păcat! — care uneori nu se împacă — sau modeste și vrednice foi locale sau „pentru popor“, care abia se mișcă în cercuri restrânse, cu foarte puține excepțiuni.

... Dar a căzut trăznetul! Au început marile nenorociri și „cutremure“ morale și materiale, în primul rând pierderea Ardealului de Nord! Cum era de așteptat, revirimentul s'a produs. Din ce în ce a prins ideea și hotărârea ca „Gazeta“ să fie redată rolului ei de-aproape un veac — dar negreșit și potrivit noilor împrejurări. Trecutul și însemnătatea Brașovului și-a „Gazetei“ sunt temelii puternice pentru o asemenea acțiune. Încă dintr'o conferință la Radio a d-lui Voicu Nițescu, s'a întrevăzut tendința refacerii, mai ales că d-sa îi asigurase „Gazetei“ — cum și ce fel, nu știm — rostul practic (sediul — proprietate și tipografie).

In Basarabia desrobită

„Dija și noi muncim“

de Pr. A. Radu

Un fapt mi-a fost confirmat de toate satele, pe unde am trecut și anume: rolul „decisiv“ pe care l-au avut Evreii — rasa etern conspiratoare — în schinguirea sufletului basarabean, sub stăpânirea bolșevică. Ei au fost autorii morali și materiali ai celor mai multe suferințe ale fraților basarabeni. Ei aruncau cu pietre după preoți și îi împiedecau să însoțească mortul la cimitir și turburau slujba la biserică etc.... În organizațiile sovietice, ei dețineau locurile de comandă. Evreii erau „factotum“ în statul sovietic. Chiar dacă unii din ei au fost expropriați în Chișinău, s'au dus la Odesa și au obținut posturi importante și bine retribuite. Cei ce se aflau în colhoz, încă erau favorizați, căci aveau totul și nu munceau aproape nimic. Pentru muncă erau alții, ei erau pentru profit și conspirație. Un creștin îmi spunea de declarația pe care un evreu o făcuse în fața colhoznicilor: „În statul sovietic, toată lumea trebuie să muncească. Uite și noi dija lucrăm: Sura numără snopii și eu îi scriu“. E destul de concludentă această declarație.

Dar slava Domnului, că acum Basarabia a fost desrobită, nu numai de hoardele bolșevice, ci și de aliații lor credincioși: Evreii. Cât de împăcat trebuie să se simtă, acolo sus sufletul marelui Eminescu, că în sfârșit plânsul lui a fost auzit și că acum (din Hotin și pân' la mare poți străbate fără să mai dai de atâta „străinătate“.

Invățământul sub bolșevici

Școala sub regimul bolșevic a constituit una din cele mai însemnate preocupări. De școală își legau bolșevicii cele mai mari speranțe. Prin ea, ei urmăreau să câștige sufletul celor mici, pentru idealul lor și prin îndoctrinarea acestora să-și asigure în viitor triumful definitiv al revoluției proletare. Din această cauză bolșevicii au manifestat dela început o excesivă solitudine pentru „maiestatea sa copilul“ și pentru tineretul adult. În acest scop ei au organizat tineretul adult, de ambe sexe, din fiecare sat în clubul comsomolist. La club tineretul era atras prin jocuri, cântece, petreceri și vieță de promiscuitate. Se făcea astfel apel la cele mai slabe părți din sufletul tânărului și nu-i cerea niciun efort numai ca să-l poată capta și apropia pentru ideologia comunistă.

Copiii de școală primară au primit dela început cutii cu bonboane, trimise de „tătucu“ Stalin, de a cărui dragoste trebuia să fie convins fiecare elev. Școala era organizată pe principiile de libertate absolută, dusă până la anarhie, după modelul școlii dela Iasnaia Poliana, condusă de vremuri de bizarul reformator și pedagog L. N. Tolstoi. În virtutea acestor principii de pedagogie sovietică, nici părinții și nici învățătorii n'aveau voie să împietze în niciun fel asupra libertății de mani-

festare a elevilor în și afară de școală. Orice nesocotire a acestei libertăți era pasibilă de aspre sancțiuni. Elevii erau crescuți astfel într'un spirit de indisciplină față de învățători și de neascultare față de părinți. Dacă Vania — îmi mărturisea un învățător — avea chef să fumeze sau să fluere în cursul lecției sau să nu răspundă când îl întreba învățătorul nimenea nu putea să-i facă ceva.

Singurul mijloc, prin care se stimulau elevii la învățatură îl forma metoda concursurilor, care se practica pe o scară întinsă în întreaga U.R.S.S. Se întrecea elev cu elev, clasă cu clasă, școală cu școală, etc. Fiindcă rezultatele acestor concursuri erau așa de mult apreciate de sovietici și în scop de propagandă, se înțelege că fiecare tovarăș, șef de școală căuta să iasă cât mai bine și pentru aceasta se creiau niște statistici, care falsificau în modul cel mai grosolan realitățile din învățământul sovietic.

Invățământul în Basarabia, sub stăpânirea bolșevică, a mai suferit și din cauza proastei pregătiri a corpului didactic. Mulți învățători erau improvizati și cei mai mulți erau recrutați dintre Evreii. Orice evreu sau evreică putea să ajungă în învățământ. Mi s'a relatat de un inv. un caz caracteristic în această privință. La inspectoratul școlar din Chișinău s'a prezentat evreul Silberman, refugiat din România și a cerut să fie numit în învățământ. Când tovarășul-inspector i-a cerut ceva acte că are studii, el a răspuns, că are și „universitatea“ dar diploma i-au luat-o huliganii din România. Totuși are și o dovadă că e „titrat“ și scoase din buzunar un bilet de tren cl. II a și spuse că în România, cine n'are studii mai înalte nu poate călători în tren în clasa a doua. Și tovarășul a acceptat explicația, iar Evreul a intrat în rândul profesorilor ca să lumineze pe bieții moldoveni.

Basarabia se reface

Am părăsit țara Basarabilor cu cele mai frumoase impresii despre bogățiile și frumusețile naturale ale acestui pământ, dar și cu amintirile cele mai plăcute despre bunătatea și ospitalitatea fraților noștri basarabeni. De sigur că Basarabia încă e suferindă din cauza devastărilor de tot felul pe care i le-a făcut urgia bolșevică de un an de zile, ca și din cauza stricăciunilor pricinuite de războiu. Cu tot noianul de pătimiri Basarabia a pornit pe drumul cel bun al refacerii. Roadele muncii unei administrații noi, ca oameni și spirit, nu vor întârzia să se arate. Noi am avut bucuria să vedem deja semnele îmbucurătoare ale renașterii acestei provincii. Și nu se poate ca celce a redat libertatea Basarabiei, prin jertfele războiului, să nu-i aducă în pace, prosperitatea și înflorirea de care e vrednică.

zeta, care ar trebui să apară zilnic, ca odinioară, cu un număr săptămânal „pentru popor“ și-un număr literar d. e. Dumineca. Binevenit a fost și apelul din presă al d-lui general N. Negreanu, pentru abonamente și subvenții.

Sunt multe temeuri și nădejdi pentru deplina revenire și refacere. Să redevie „Gazeta Transilvaniei“, cum încheiem și urăm, ziarul cultural-național al tuturor intereselor superioare românești, ca și odinioară, când colaborau luptători și scriitori din trei țări române, în cât devenise „organul națiunii“! Așa să fie!

(Transilvania)

Citiți cel mai vechiu ziar

Gazeta Transilvaniei

Negustorii de iluzii

de Dr. D. Chirculescu

Continuare din pag. 1

de forța ei și nu are nicio îndoială că este în stare, ca întotdeauna, să-și domine singură viitorul, pe deasupra loviturilor trecătoare, către orizonturi din ce în ce mai deschise. Dar ea are destul bun simț ca să știe că la baza oricărei dezvoltări mai departe stă, înainte de toate, întregirea tuturor Românilor. Și această credință este atât de covârșitor stăruitoare în sufletele românești, încât întreaga românime este refractară oricărei iluzii care ar încerca să alunece asupra acestui punct, sau să-l ocolească.

E țaria noastră. E chezașia unei atitudinii rectilini și hotărâte, la adăpost de orice șovăieli de moment.

Și negustorii de iluzii vor avea numai de pierdut în România.

TINE MINTE

de I. Bozdog

Continuare din pag. 1-a

cu atât mai într'aurit cu cât suferințele îi erau mai mari.

Și rând pe rând, la sorocace de vremuri, a plătit tuturor.

La marile lui praznice de bucurii sufletești însă, peste răbdarea și suferința lui omenească, a biruit mila și răbdarea creștinească. Și atunci și-a răzbunat, dar, cu arma iertării, umilind prin bunătate pe cei ce l-au chinuit.

Firea lui, împletită din bunătate și ținer de minte, a devenit proverbială și unii au socotit-o semn de slăbiciune, de prostie și lașitate, căci nu toate neamurile sunt la fel și nu toate sunt călăuzite de aceeași judecată.

Unele își pierd firea și ajunse la stări dorite, uită, nu numai binele ce li se face, ci caută prilejuri diavolești și înventează motive anume ca să răsplătească binele cu răul.

FRATE ARDELENE,

Imprumutul se numește al

REINTREGIRII

Ajută, cu banul tău, să ne

facem țara cum a fost!

Conferențele

„Extensiunii Academice“
din Brașov

Asociația profesorilor dela Academia Comercială, continuând o frumoasă tradiție culturală, organizează și pentru anul școlar curent, în cadrul „Extensiunii Academice“, un ciclu de 16 conferențe publice.

Ele vor avea loc în fiecare *Duminecă* la ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. în sala festivă a *Camerei de Comerț* din Brașov.

Conferențele se țin în două serii: cea dintâi înainte, iar a doua după Crăciun.

Inaugurarea lor se face *Duminecă 30 Noemvrie 1941* ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. prin conferința d-lui prof. **I. Mafelu**, președintele Asociației Profesorilor, care va desvolta subiectul:

Un memorandist: **Nic. Cristea**

Vor urma apoi în:

7 Decemvrie, Prof. V. Jinga, *Printre Români de dincolo de Nistru*.
14 Decemvrie, Prof. A. Goci-man, *Perspectivile comerțului românesc*.
Subiectele conferențelor din seria a doua se vor anunța la o dată ulterioară.

România în noua ordine Europeană

Această carte a d-lui Dr. Aurel Cosma împreună, cu lucrare sa publicată în limba germană despre „*Rumänien an der Seite Deutschlands im neuen Europa*“, a stărnit un justificat interes în toată opinia publică dela noi și din străinătate și a dat prilej presei române din capitală și din toată țara, precum și celei din diversele centre europene, să se ocupe pe larg și cu o deosebită importanță despre problemele politice, diplomatice, economice și sociale examinate de autor cu o vădită competență și cu o recunoscută cunoaștere a realităților europene de azi.

Marea credință despre izbânda dreptății românești prin zidirea unei noi ordini europene, la care România să ia parte activă, este pe drum de realizare și nădejduim că toate idealurile naționale definite de autor își vor găsi o grabnică înfăptuire spre mărirea țării și fericirea poporului nostru.

„România în noua ordine europeană“ este o sintetică și clară expunere a politicii noastre externe de azi și de mâne față de marile puteri continentale, indeosebi față de Germania, Italia și Franța.

Dl Dr. Aurel Cosma crede că Europa nouă se va construi pe baza recunoașterii tuturor drepturilor etnice și naționale, precum și pe temeiul unor principii care concordă cu interesele României. Autorul examinează rând pe rând toate aceste principii, preconizând concepții și deziderate din care se desprinde un întreg plan de ordine nouă. Cartea d-lui Dr. Aurel Cosma este prin urmare un document preliminar la pregătirea păcii și ordinii noi, iar concepțiile originale ale autorului pot fi considerate ca o contribuție ideologică și doctrinară la făurirea unei lumi noi, pentru biruința căreia luptă toate națiunile conștiente ale Europei.

După părerea autorului noua ordine se va baza pe principiul „Europa a Europeanilor“, iar pacca de mâne, care trebuie să fie dreaptă pentru a li durabilă, va fi garantată nu numai de o serie de instituțiuni internaționale, ci mai ales de spiritul de disciplină și de simțire al dreptății naționale care va forma structura sufletească a noului european. Acest om nou își oțelește gândirea și sentimentul prin jertfă de foc și de sânge ce se aduce pentru victoria lumii naționaliste pe toate fronturile de luptă închinată dreptății și legilor creștine.

D-l Dr. Aurel Cosma are convingerea că în noua ordine europeană România va juca un rol de importanță capitală și istorică, fiindcă după credința autorului nicio pace sau ordine definitivă nu se va putea stabili în Europa de Răsărit și de Sud-Est fără participarea activă și permanentă a unei Români mari, stăpână pe pământul locuit de neamul nostru din toată întinderea regiunilor carpatodunărene.

Sunt extrem de interesante părțile care tratează însemnatele misiuni ce le va avea de îndeplinit România în noua ordine europeană.

Aprovizionarea pantofarilor și cismarilor cu piele și talpă

Patronii pantofari și cismari vor face o declarație până la data de 25 Noemvrie a. c. cu următorul cuprins:

1. Numele, pronumele și domiciliul,
2. Originea etnică și religia,
3. Emblema și sediul atelierului,
4. Copie de pe brevetul de meserie,
5. Copie de pe chitanța de plata impozitului pe profesie la curent.

6. Arătarea nominală a salariaților și ucenicilor pe care îi întrebuințează, specificându-se în dreptul fiecăruia:

a) No. cărții de capacitate sau al contractului de ucenicie.

b) Autoritatea care le-a eliberat. Fiind în interesul propriu, cât și pentru o ușoară aprovizionare cu materii prime — piele și talpă — sunt rugați a nu neglija și a înainta declarațiile cerute în termenul fixat.

Orice informație suplimentară se va da la Camera de Muncă Brașov așa No. 2, dela orele 10 $\frac{1}{2}$ zilnic.

Strigături hunedorene

Trandafir de pe cetate
Trimis-o 'Nparatul carte
La fetele de pe sate,
Să nu mai sădească flori
Că n'au haznă de ficiori
Că ficiorii satului
Is pe mâna neamțului
Și ficiorii cei frumoși
Toți-îs prin Rusia morți...*)

Frunză verde mărul
Insoară-te vărul
Și mă chiamă la credință
Că ți-o face mândră cinste:
O cătrință roșioară;
Ți-am fost bună verișoară,
O cătrință roșiuță
Verișoară și drăguță...

Vrednică-i mândruța mea;
Spală rufe Sâmbăta —
Nice ochii nu-i deschide
Și-i cu gura tot prin blide...

Cât trăiești mândro pe lume
Dorul nimănui nu-l spune;
Nici la mamă,
Nici la tată
Numai mie câte-odată,
Nici la frați, nici la surori
Numai mie deseori...

Nu te uita că-s micuț
C'am dormit la oi desculț
Cu capul pe mușuroi
Și cu ochii după oi...

Bate vântu 'ntre ferești
Dar tu mândro ce gândești?
Măgheran și flori domnești
Și-o floare de tulpină
Să-i faci la bădița pană;
Pană mândră să 'mpletesc
Că-i ostaș împărătesc
Cu piept lat și voinicesc
Și cu pînteni la călcăie
Așa cum îți place ție:
Când păsește
Zurgălește
Și la tine se gândește...

(Auzite dela Melania Isac, din comuna Zlaști).

Culese de Nicolae M. Isac

*) Cântecul acesta mi l'a spus tatăl meu și el îl știe din războiul trecut.

Abonații

„Gazetei Transilvaniei“

care și-au plătit abonamentul

Comuna Feldioara

1. Achim Mercheșan 361
2. Nicolae Cristolovean 261
3. Nicolae Taus 445
4. Gheorghe Drugă 451
5. Alexandru Piesel
6. Gheorghe Badiu 250
7. Achim Meiu 262
8. Gheorghe Coman 260
9. Iosif Popișter 375
10. Cornel Herția 108
11. Simion Constandin
12. Iosif Mercheșan 400
13. Craiovean Popișter 414
14. Gheorghe Drugă
15. Primăria Comunei

Comuna Țânțari

1. Ion N. Gavrilă 496
2. Ilisie Lucea
3. Ilariu Gonțea, preot
4. Ioan Turcu, preot
5. Pompiliu Taus, notar
6. Ioan Slavu, inv.
7. Moise Ciolan, inv.
8. Ion Grămadă, inv.
9. Ioan V. Popa 252
10. Ștefan Ciolan 519
11. Ștefan Grama 253
12. Ioan T. Macovei 625
13. Traian Ioniță 603
14. Dumitru D. Mamină
15. Iosif Brânzea 561
16. Nicolae Stanciu
17. Vasile Pușcaș 111
18. Vasile Grămadă 537
19. Gheorghe Gavrilă 551
20. Iosif I. Grămadă 602
21. Nicolae Popa 192

Informații

In atențiunea abonaților

Implinindu-se șapte luni dela reorganizarea și trimiterea regulată a gazetei, rugăm pe abonații, care sunt încă în restanță, să ne trimită costul abonamentului.

Abonații din Brașov sunt rugați a trece pe la administrație fiindu-ne personalul de serviciu mobilizat și neputându-i încasa la domiciliu.

Conferența d-lui prof. Liviu Rusu

Conferența d-lui prof. Liviu Rusu „Tragicul în poezia noastră populară”, se va ține în sala Camerei de Comerț și Industrie, în ziua de 23 Nov. 1941 ora 11,30

Expoziția de artă românească la Viena

La 21 Nov. s'a inaugurat la Viena expoziția de artă populară românească. Expoziția cuprinde material compus din lucrările de artă ale poporului nostru: ceramică, covoare, și xilografii. Un punct atractiv îl constituie porturile populare.

Pentru evidențierea peisagiului românesc au fost construite modele de case țărănești din toate regiunile țării.

Importantă Ordonanță a Primăriei

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra Ordonanței Primăriei privitoare la declararea stocurilor alimentare.

Aceste declarații le vor face comercianții și producătorii de pe raza municipiului și suburbiilor Brașov privind stocurile alimentare și de animale, de care dispun.

Declarațiile sunt necesare spre a se putea asigura din timp aprovizionarea necesară până la 31 August 1942.

Advocatul IOAN MOGA, str. Regele Mihai nr. 29, întors de pe front și-a reluat ocupațiunile.

ZAHARIA BÂRSAN
CONSERVATORUL „ASTREI”
Curs practic de dicțiune și înțelegere în poezia și arta dramatică.

Inscrierile la Secretariatul Conservatorului.

Examenul de admitere — lectură și două poezii, una serioasă și una comică (fabulă), Joi 27 Noembrie ora 5 p. m.
Cursul începe la 1 Decembrie a. c.
Informațiuni detaliate la Secretariatul Conservatorului.

ROMÂNIA
PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV
Serviciul Bunurilor Exprop.

No. 29502/941

PUBLICAȚIUNE

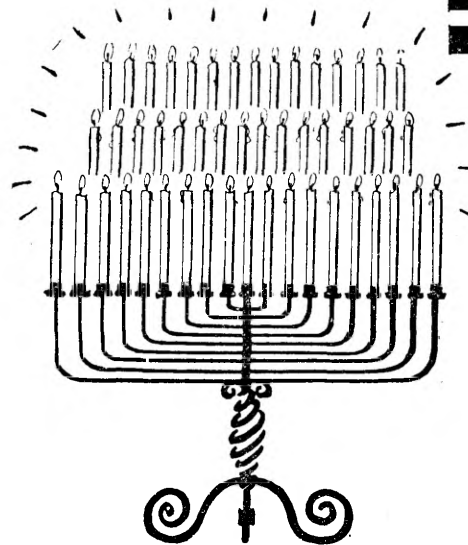
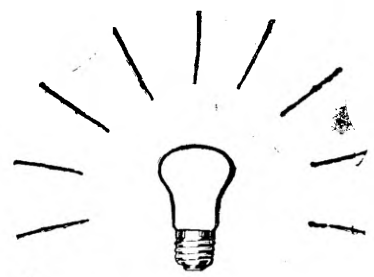
Comisia Județeană pentru administrarea bunurilor expropriate dela Evrei, de pe lângă Prefectură, aduce la cunoștință generală că, în ziua de 10 Decembrie a. c. se ține licitație publică pentru vânzarea a doi cai de muncă și a hamurilor, expropriați dela Evreul Weitz Andrei din comuna Intorsura Buzăului, județul Brașov.

Cei interesați vor depune oferte scrise, timbrate legal și sigilate la serviciul bunurilor intrate în patrimoniul Statului, de pe lângă Prefectură, camera No. 6, cel mai târziu până la 5 Decembrie a. c.

Brașov, 18 Nov. 1941.

Prefect,
Col. D. Craiu.

Șeful Serv. Bun. Exprop.
Micul Florea

50 lumânări

ar trebui să ardă deodată, pentru a obține lumina ce o dă un singur bec TUNGSRAM KRYPTON. Dar lumina modernă Krypton nu este numai abundentă, ci și de o culoare alb-argintie deosebit de plăcută și sănătoasă pentru ochi. Și toate acestea la un consum de curent foarte redus, grație gazului nobil KRYPTON, cu care sunt umplute.

TUNGSRAM
KRYPTON

PUBLICAȚIUNE

Cooperativa „Bucșoiul” din comuna Râșnov, județul Brașov vinde prin licitație publică în ziua de 29 Noembrie 1941, ora 11 dimineața, în localul său din Râșnov, cantitatea de circa 3000 m. c. lemn de brad fasonat loco pădurea „Tocilița” sau loco gara Râșnov.

Tabloul materialului și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la biroul Cooperativei.

Garanția pentru licitație este suma de Lei 450.000.

Cooperativa „BOCȘOIUL”
A. Veștea

PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV

No. 28.818/941

Publicațiune

Comisia județeană pentru administrarea bunurilor expropriate dela Evrei, de pe lângă Prefectură, aduce la cunoștință generală, că ține licitație publică pentru vânzarea a două vite de rasă Siementhal, și un cal, expropriate dela Evreii Samft Filip și Clara, din Timișul de sus.

Cei interesați vor depune oferte

scrise, timbrate legal și sigilate la serviciul bunurilor intrate în patrimoniul Statului de pe lângă Prefectură, camera No. 6, cel mai târziu până la 5 Dec. a. c.

Prefect,
Colonel D. Craiu

Șeful Serv. Bun. Exprop.
Micul Florea

IMPOTENȚA

se combate cu produsul Hormonal

„OKASA”

masculin și feminin

după formula DR. LAHUSEN

Contra ramburs expediază Farmacia „La Traian” Teodosiu, București, Calea Călărașilor 126. Cutia mică 365 lei. Cutia mare 679 lei. Broșura gratuită NIFAR S. A. R. Serviciul Științific L. București, Șoseaua Giurgiului — Progresul Nr. 24.

SIFILISUL

nu este o boală nevindecabilă. Se tratează în mod discret pe cale bucală cu noul medicament științific străin în pastile

„ARONGYL”

aprobate de Onor. Minist. Sănătății. De vânzare la toate farmaciile și drogueriile și contra ramburs Lei 504 expediază Farmacia „La Traian” Teodosiu Calea Călărașilor 126. En-gros „Nifar” S. A. R. București, Șoseaua Giurgiului.

— Progresul 24. Literatură la cerere. —

CRONICA RAZBOIULUI

de **Mardare Mateescu.**

O profundă clarificare psihologică

Niciodată mai bine ca astăzi, popoarele Europei n'au cunoscut România și poporul românesc.

Deaceea, asistăm cu deosebită bucurie la gesturile de atențiune pe care le are față de noi străinătatea, dornică să ne cunoască mai în de-aproape. Repetatele vizite de gazetari străini, nu sunt altceva decât efectul acestei aprecieri a opiniei publice europene și dorința de a cunoaște cât mai amănunțit eroica Românie și poporul ei.

Dar ceace rămâne pentru noi semnificativ, cu deosebire și ceace reținem cu o bucurie crescândă, sunt marile manifestări de simpatie pentru țara noastră, care au avut loc în Germania și Italia. În Italia mai ales, pentru că deși înrudiți prin sânge cu poporul italian și înrudiți printr-o veche penetrație ideologică cu regimul fascist, pentru Italiani noi rămăsesem încă vechea „Românie sancționistă”. Ultimele cinci luni însă, au fost pentru Italiani deplin edificatoare. Manifestațiile în onoarea României, care au avut loc la Roma, ne dovedesc că astăzi suntem înțeleși în cetatea de pe malul Tibului și că în jurul problemei românești s'a produs acolo o profundă clarificare psihologică. Afinitățile luptătorilor latini s'au relevat deplin în lupta contra barbarismului și astăzi putem afirma, fără posibilitate de a fi contrași chiar de evenimentele viitoare, că sudura sufletească între România și Axă s'a efectuat în întregime prin acest reviriment psihologic. Astăzi, Italia știe să aprecieze cu o clară perspectivă de ansamblu problemele românești; să discearnă asupra năzuințelor noastre și asupra drepturilor noastre. Cine își închipuie că

în această privință mai poate exista un dubiu, acela e el însuși greșit.

Niciodată mai bine decât astăzi, idealurile unei României deplin stăpână pe destinele celor de o limbă și de o lege n'au fost mai unanim clarificate în opinia întregii Europe.

Ne bucură prețuirea pe care ne-a arătat-o Germania, care a manifestat spontan pentru a-și dovedi simpatia

față de aliatul român. Este prețuirea unui aliat puternic și purtător al unei ideologii în care poporul nostru și-a văzut salvată ființa și rosturile sale viitoare. Dar ne bucură profund și manifestațiile de simpatie dela Roma, pentru că prin ele, ultimele îndoieli ce ar mai fi putut fi proferate în legătură cu prietenia italo-română, sunt definitiv înlăturate.

Ofensiva din Libia

D. Winston Churchill, premierul englez, săcâit de insistentele cereri ale Moscovei pentru creierea unui al doilea front, a găsit în cele din urmă o formulă cabalistică. Deoarece se află în imposibilitate de a crea un front european, unde se cere o desfășurare de forțe supraomenească, d-sa a găsit modalitatea de a salva prevederile pactului cu Rușii, deschizând un al doilea front... în Africa.

Ofensiva engleză a fost anunțată cu mult fast în Camera Comunelor, arătându-se că ea a fost luată pe neașteptate și că decurge victorios.

Cât de importantă este ofensiva engleză, o dovedește faptul că la două zile după anunțarea ei cererile germane o privesc cu foarte rece indiferență. Agențiile de presă italiene sunt mult mai clare. Se arată anume, că toată înaintarea engleză, pe o întindere de 50 mile, adică aproximativ 80 kilometri, se reduce la un marș de

apropiere, într'un ținut complet pustiu, unde nu se află nicio garnizoană. Deabia de aici înainte, trupele engleze, dacă vor voi să mai înainteze, vor avea de furcă cu apărarea italo-germană, care în această pauză a ostilităților n'a pierdut vremea în zadar.

Rămâne deci evident, că toată ofensiva engleză nu este decât o diversiune grotească pentru a liniști nervozitatea Moscovei. Operațiunile însă nu sunt nici pe departe [de amploarea celor pe care le-o dă d. Churchill și în niciun caz ele nu formează acea grozavă amenințare pentru Europa pe care ar voi d-sa să o prezinte.

Dar intervenția engleză a avut și forme mai comice decât acelea din Libia. Așa că de data aceasta d. Churchill n'a putut realiza nici măcar efectul unui sketch de comedie. Cel de al doilea front rămâne în ridicul, fără a avea măcar trista celebritate a coastei dela Dunkerque.

Lupte noi pe frontul Careliei

Știrile care ne vin de pe frontul rusesc, țin fără menajamente, să desmintă pactul secret între Ruși și Generalul Iarnă. Acest „general” în loc să opună piedeci trupelor cruciade, deschide noi posibilități operațiunilor de exterminare a rezistenței sovietice. Astfel, în partea de Nord a frontului, în istmul Careliei, încercările de rupere a încercării de către sovietici au fost din nou zădărnice. Trupele germane și finlandeze, au încercuit un batalion sovietic, scoțându-l complet din luptă. Cantitatea materialului capturat și mulțimea prizonierilor n'a putut fi numărată încă.

Activitatea în Carelia de Nord are o mare însemnătate, deoarece ea zădărnicește complet orice încercare de legătură a Murmanskului cu restul țării, precum și orice încercare de despresurare a Leningradului.

Trupele sovietice încearcă să părăsească Leningradul cu avioanele

O încercare disperată a Rușilor de pe frontul Leningradului a fost aceea de a evacua o parte din trupele încercuite, prin transportarea lor cu avionul.

Știrea este transmisă dintr'o sursă militară, care dă totodată și amănunte în legătură cu acest episod.

În ziua de 19 Noemvrie a. c., două formațiuni de avioane germane de vânătoare, au decolat cu misiunea de a împiedeca transporturi de trupe sovietice. Avioanele germane au ajuns deasupra aeroporului sovietic tocmai în momentul când 12 avioane sovietice de transport, dintre care mai multe cu patru motoare, decolaseră împreună cu avioanele de vânătoare pentru escortă și se pregăteau să ia formația deasupra aerodromului.

Formațiile de avioane germane, au început imediat atacul, spargând brâul de avioane de vânătoare după lupte foarte aprige, după care le-a reușit să doboare cinci dintre avioanele de transport sovietice.

Bolșevicii dispuneau pe aerodrom de o forță extraordinară de puternică de artilerie antiaeriană, care revărsa într'una foc de proiectile. Cu toate acestea, aviatorii germani și-au continuat misiunea, atacând mai departe și reușind să distrugă un avion pe sol, atacându-l în sbor razant și alte trei avioane în luptele aeriene. După îndeplinirea misiunii, soldată cu nimicirea alor 9 avioane inamice, avioanele germane s'au reîntors la baza lor, fără a fi avut vreo pierdere.

În aceeași noapte, avioane de bombardament grele, au atacat cu succes Leningradul, provocând numeroase stricăciuni.

Totalul avioanelor doborâte de Germani în ziua de 19 Noemvrie pe frontul rusesc, este de 17 aparate, din care 4 distruse la sol, precum și alte patru distruse de artileria antiaeriană germană.

Lupte îndârjite la Moscova

Grupul de trupe de sub comanda generalului von Bock, continuă să dea atacuri masive asupra apărării din jurul Moscovei, reușind să împingă forțele sovietice, în unele puncte, până la 28 km. spre zidurile orașului. O rezistență disperată a fost opusă de Ruși în regiunea Sula-Wolokolansk, asupra căreia s'a concentrat în ultimele zile și efortul german. Rezultatul acestui efort este arătat chiar de către Radio-Moscova, care anunță în emisiunea dela 20 Noemvrie că și această linie de apărare a fost străpunsă de forțele germane.

Nu sunt nici două săptămâni, de când același post de radio anunță rezistența până la capăt pe pozițiile ce se aflau la 60 km. și chiar mai mult de Moscova. În modul acesta, importanta încrucișare de căi de comunicație a Moscovei și importantul punct strategic pe care îl reprezintă, sunt foarte grav amenințate, lăsând loc la tot felul de supoziții pentru zilele ce urmează.

Gerul, care după previziunile sovietice și engleze trebuia să pună serioase piedeci înaintării germane, se dovedește fără valoare, dacă reținem înaintările înregistrate de armata generalului von Bock. Pretutindeni, violentele contra-atacuri sovietice, care se bazau pe o stare de inerție a Germanilor au fost respinse cu succes, înregistrându-se din partea Rușilor mari pierderi în materiale, oameni și avioane.

Situația Moscovei mai este amenințată și prin înaintarea rapidă pe care o fac trupele aliate presând asupra aripii de Sud a frontului sovietic.

Rugăciunile Arhiepiscopului de Canterbury

Interesant de menționat, ca fapt al săptămânei, este răspunsul pe care o revistă finlandeză îl dă rugăciunilor pentru izbânda sovietică făcute de către Arhiepiscopul de Canterbury.

Revista publică o scrisoare ilustrată pentru șeful bisericii anglicane, grăitoare prin sobrietatea ei, mai mult decât o duzină de discursuri fulminante.

Ilustrațiile arată o serie de morminte. Sunt mormintele marinarilor englezi de pe vasul „Verulam”, căzuți în campania din 1918 și înmormântați apoi pe o insulă finlandeză. Această insulă a trecut după războiul ruso-finlandez în mâinile Sovietelor. Pentru a-și organiza întăriturile pe insulă, sovieticii au profanat mormintele atât de frumos îngrijite de către paznicii finlandezi ai insulei, întrebunțând lespezile la construirea adăposturilor și a magaziiilor de care aveau nevoie.

Ilustrațiile din revistă, arată cimitirul eroilor englezi așa cum era el sub stăpânirea finlandeză și cum se prezintă după trecerea „amicilor” moscoviți ai Arhiepiscopului de Canterbury.

Fără comentarii prelungite, aceste ilustrații au avut în mod sigur limbajul lor destul de elocvent pentru opinia publică engleză, al cărei părinte spiritual îngenunchează în amvon pentru a cere îndurarea cerească asupra profanatorilor de biserică și cimitire.

CITIȚI

Gazeta Transilvaniei

Redactor responsabil
ION BOZDOG